ARAFAT DAĞI

[Türkçe — Turkish — تركي]

Hazırlayan: Heyet

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik: Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ جبل عرفة ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

مجموعة من العلماء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Birincisi: Arafat Dağı

Çevresindeki yüksek dağlara nazaran daha alçak,birbiri üzerine yığılmış, büyük parçalar halindeki sert kayalıklardan oluşan küçük bir dağdır. Ne sert kayalıktan oluşur, ne de kolayca ufalanan toz halindedir.Sa'd dağının gölgesinde Arafat'ın doğusuna düşer. Güneyden dağın eteğinden tepesine kadarki yüksekliği yaklaşık olarak 65 metredir.

Arafat dağı; "İlâl dağı", "Arafat dağı", "Rahmet dağı", "Duâ dağı", "Yayaların dağı", "Kebkeb dağı" ve "Kureyn dağı" diye de adlandırılmaktadır.Fakat bunlardan "İlâl dağı" ve "Arafat dağı" isimleri dışında hiçbir isim sâbit olmamıştır.

İkincisi: Arafat Dağının Hakikati

Farklı mezheplerden âlimler, bu dağın ayrıcalığı hakkında hiçbir şeyin sâbit olmadığını, aksine bu dağın, Arafat sınırları içerisinde bulunan diğer yerler

gibi olduğunu belirtmişlerdir. Yine, Arafat dağına tırmanmanın meşrû olmadığını ve bununla ilgili hiçbir ibâdetin bulunmadığını belirtmişlerdir.

Büyük Hanifî âlimi Molla Ali el-Kârî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Arafat dağına çıkmaya gelince, bunun dînde aslı yoktur, aksine bu, münker bir bid'attır."[1]

Yine şöyle demiştir:

"(Hacının Arafat'ta duâ etmek için) **ağır ve ihmalkâr davranmadan kalben hazır olacak bir yerde durması, daha uygundur.İnsanların Arafat dağına tırmanmalarına gelince, bunun dînde hiçbir aslı yoktur. İnsanların Arafat dağının üzerinde vakfe yapmaya gayret etmeleri, vakfe vaktinden önce ve sonra onun üzerinde beklemeleri gibi davranışlar, çirkin görülen bid'atlardandır."**[2]

---

[1] "Lubâbu'l-Menâsik Şerhi", s: 84

[2] "Lubâbu'l-Menâsik Şerhi", s: 224

Mâlikî âlimi İbn-i Hâcib -Allah ona rahmet etsin-, insanların Arafat dağının yanında ihdas ettikleri bid'atları sayarken şöyle demiştir:

"... İnsanların, kendi beldelerinden getirdikleri mumları Arefe gününün gecesinde dağın üzerinde yakmaları ve bu işe çok önem vermeleri, dağa tırmanırken ve dağdan inerken erkeklerle kadınların birbirine karışmaları, bu bid'atlardan bazılarıdır... Bu bid'atlar, insanların, o büyük yerde şirk ehline benzemeye çalıştıkları bir sapıklıktır."

Mâlikî âlimi Muhammed el-Emîn eş-Şenkîtî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bilmelisin ki halktan pek çok kimsenin yaptığı Rahmet dağına tırmanmanın, dînde aslı yoktur. Bu davranışta fazîlet de yoktur. Çünkü bunun hususiyeti konusunda hiçbir delil gelmemiştir. Aksine bu dağ, Arafat sınırları içerisinde bulunan diğer yerler gibidir ve Arafat'ın her tarafı, vakfe yeridir."[1]

---

[1] "Edvâu'l-Beyân Tefsiri", c: 5, s: 263

Şâfiî âlimi el-Cuveynî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Arafat'ın ortasında, Rahmet dağı denilen bir dağ vardır. İnsanlar alışkanlık haline getirmiş olsalar bile üzerine çıkmak için bu dağa tırmanmakta ibâdet sevabı yoktur."

Şâfiî âlimi Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Halktan insanlar arasında meşhur hale gelen, -daha önce de açıklandığı üzere- Arafat'ın ortasında bulunan Rahmet dağının üzerinde durmaya (vakfe yapmaya) özen göstermelerine ve Arafat sınırlarından sadece burayı tercih etmelerine, hatta bilgisizliklerinden dolayı orası olmadan vakfenin geçerli olmayacağını zannetmelerine gelince, bu açık bir hatadır ve sünnete aykırıdır. Sözüne itibar edilen hiç kimse, bu dağa tırmanmakta fazîlet olduğunu söylememiştir. Aksine bu dağ, Arafat sınırları içerisinde bulunan diğer yerler gibidir."[1]

[1] "el-Mecmû'", c: 8, s: 107

Şâfiî âlimi el-Muhib et-Taberî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İnsanların tırmanmaya büyük önem verdikleri dağ hakkında ne bir haber (hadis), **ne de bir eser** (sahâbe ve tâbiîn sözü) **sâbit olmuştur."**[1]

Şâfiî âlimi İbn-i Cemaa -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Halktan pek çok insan tarafından meşhur olan başka bir yeri değil de Rahmet dağının üzerinde vakfeye durmayı tercih etmeleri veya vakfenin, mutlaka Rahmet dağının üzerinde olması gerektiğine inanmaları, Arefe gününden önce Rahmet dağının üzerinde durup kendi beldelerinden getirdikleri mumları Arefe gününün gecesinde dağın üzerinde yakmaları ve bu işe çok önem vermeleri, dağa tırmanırken ve dağdan inerken erkeklerle kadınların birbirine karışmaları, hata ve cehâlettir, Selef-i sâlih neslinin sona ermesinden sonra ortaya çıkan çok

---

[1] "el-Kırâ'", s: 386

çirkin bir bid'attır. Allah Teâlâ'dan bu ve buna benzer diğer bid'atları ortadan kaldırmasını dileriz."[1]

Hanbelî âlimi İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Arafat sınırları içerisinde bulunan dağa çıkmaya gelince, bu davranış, sünnetten değildir..."[2]

Yine, İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Rahmet dağına çıkmak, âlimlerin oybirliğiyle meşrû değildir."[3]

Hanbelî âlimi el-Merdâvî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"(Arafat'ta hacı için) **sünnet olan; Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vakfeye durduğu yeri**

---

[1] "Hidâyetu's-Sâlik"

[2] "Mecmû'u'l-Fetâvâ'", c: 26, s: 133

[3] "el-İhtiyârâtu'l-Aliyye'", s: 96

araştırmaktır. Rahmet dağı hakkında ise, hiçbir delil sâbit olmamıştır."[1]

Üçüncüsü: Bazı hacıların içine düştükleri bid'atlar ve yaptıkları hatalar

Bazı hacılar, Arafat dağının üzerinde birçok bid'at ve hatalara düşmektedirler. Bunun da sebebi; bu dağın kutsal ve birtakım hususiyetinin olduğuna inanmala-rıdır. Bunun bâtıl olduğuna delâlet eden ilim ehlinin sözleri daha önce nakledilmişti.

Hacının bu bidat ve hatalara düşmekten sakınması için bunlardan bazılarına işâret edeceğiz:

1. Arafat sınırlarından sadece Arafat dağının üzerinde vakfeye durmanın daha fazîletli olduğuna inanmak.

2. Hutbeyi ve namazı Arafat dağının üzerinde edâ etmek.

3. Arefe gecesi, Arafat dağının üzerinde mumlar yakmak ve ateş tutuşturmak.

---

[1] "el-İnsâf'", c: 4, s: 29

4. Arafat dağının toprağından bir şeyler almak.

5. Arafat dağının üzerindeki beton sütuna el-yüz sürmek ve onu öpmek.

6. Beton sütuna doğru namaz kılmak.

7. Duâ sırasında beton sütuna yönelmek ve ona doğru elleri kaldırmak.

8. (Hatıra olsun diye) beton sütuna yazılar yazmak.

9. Beton sütunun etrafında tavaf etmek.

10. Beton sütuna bez parçası bağlamak.

11. Arafat dağına tekrar dönmek veya falancanın haccetmesi veya hastanın iyileşmesi veyahut da çocuğu olmayan kadının hamile kalması gibi, birtakım bâtıl inançlardan dolayı kağıt parçalarının arasına yazılı mesajlar, saç, para veya resim veyahut da bez parçası gibi şeyler koyarak bunları kayaların arasındaki boşluklara sıkıştırmak.

12. Haccetmeyen birisinin gelecek yıl haccetmesi için Arafat dağının yanında ona seslenmek.

Ve bunun dışında Allah Teâlâ'nın hakkında hiçbir delil indirmediği daha nice bid'atlar, hatalar ve hurafeler vardır.[1]

[1] Daha fazla bilgi için: Bekr b. Abdullah Ebu Zeyd'in; "Arafat'taki İlâl Dağı, Tarihî ve Şer'î Araştırmalar" kitabına başvurabilirsiniz.